

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ ФТОРХІНОЛОНІВ

Матяшова Н.О., Таран В.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Лікування бактеріальних інфекцій неможливо без застосування антимікробних засобів. Фторхінолони — антибіотики, які володіють широким спектром антимікробної активності. З назви ясно, що до складу цих речовин входить молекула фтору. Вони не є справжніми антибіотиками. В даний час для лікування інфекційних захворювань все частіше застосовуються синтетичні препарати. Пояснюється це високою стійкістю бактерій до антибіотиків природного походження. Особливе значення в медицині мають фторхінолони. Вони є препаратами вибору при лікуванні захворювань сечостатевої системи. Перевагою фторхінолонів є те, що до них чутливі більшість бактерій [3,4,5].

Перші препарати групи фторхінолонів були запропоновані для клінічної практики в 1978-1980 рр. До теперішнього часу розроблено більше 30 препаратів і більше 20 з них детально вивчені в клініці. За 20 років клінічного застосування фторхінолони зайняли одне з провідних місць серед протимікробних засобів. Більш того, вони розглядаються як серйозна альтернатива високоактивним антибіотикам широкого спектру дії при лікуванні важливих інфекцій різної локалізації. Такому зльоту популярності препарати зобов'язані своєю високою біодоступністю при прийомі всередину, широким спектром антибактеріальної дії, бактерицидному ефекту та добрими фармакокінетичними властивостями [2].

Нераціональна антимікробна терапія сприяє підвищенню частоти розвитку побічних реакцій, росту бактеріальної резистентності, що сприяє **подовженню** часу госпіталізації, а також обумовлює необхідність призначати інші лікарські засоби для лікування основного захворювання та усувати наслідки неправильно обраного антибіотика. Все це збільшує вартість лікування, а якщо врахувати кількість таких хворих, то відповідно значно підвищує витрати держави на охорону здоров'я.

Мета роботи — дослідження асортименту та цінових характеристик лікарських препаратів групи фторхінолонів на фармацевтичному ринку України за 2013-2015 роки.

Методи дослідження. Аналіз асортименту лікарських засобів за даними аналітичної системи дослідження фармацевтичного ринку України Фармстандарт компанії «Моріон» [1, 6].

Результати дослідження. Аналіз лікарських засобів групи фторхінолонів за період дослідження 2013-2015 років на фармацевтичному ринку України досить широкий. Для виконання поставленої мети були використані дані з реєстру ЛЗ інформаційно-пошукової системи Компендіум-онлайн. При аналізі асортименту ЛЗ групи фторхінолонів визначили кількість виробників, вартість упаковки, різноманітність форм випуску.

Проаналізувавши асортимент ЛЗ групи фторхінолонів за 2013 рік було

встановлено, що в Україні переважають препарати групи фторхінолонів іноземних виробників. Діапазон цін досить широкий та варіює від min 3,80 грн. до max 721,36 грн.

Результати аналізу асортименту за 2013 рік представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Асортимент ЛЗ групи фторхінолонів за 2013 рік

	МНН	Кількість ТН	Співвідношення вітч./іноз.		Розхід цін min/max	
			Вітчизняні	Іноземні	min	max
1.	J01MA01 Офлоксацин	33	9	24	5,49	91,83
2.	J01MA02 Ципрофлоксацин	57	13	44	3,8	122,84
3.	J01MA03 Пефлоксацин	2	0	2	32,74	65,46
4.	J01MA06 Норфлоксацин	7	4	3	9,08	178,12
5.	J01MA07 Ломефлоксацин	2	0	2	31,18	114,68
6.	J01MA09 Спарфлоксацин	1	0	1	56,39	
7.	J01MA12 Левофлоксацин	68	29	39	32,43	721,36
8.	J01MA14 Моксифлоксацин	4	2	2	237,43	720,26
9.	J01MA16 Гатіфлоксацин	22	7	15	48,74	247,23
10.	J01MB04 Кислота піпемідова	4	2	2	18,41	54,14

Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолонів представлених на фармацевтичному ринку України за 2013 рік відображено на рисунку 1.

вітчизняні
іноземні

33%

67%

Рис. 1. Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолонів у 2013 році

Після проведення дослідження асортименту ЛЗ групи фторхінолонів за 2013 рік, дослідження показало, що 2014 рік характеризується таким самим співвідношенням вітчизняних і іноземних виробників.

Результати аналізу приведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Асортимент ЛЗ групи фторхінолонів за 2014 рік

	МНН	Кількість ТН	Співвідношення вітч./іноз.		Розхід цін min/max	
			вітчизняні	Інозем- ні	min	max
1.	J01M A01 Офлоксацин	27	13	14	9,55	104,00
2.	J01MA02 Ципрофлоксацин	48	12	36	5,65	343,11
3.	J01M A03 Пефлоксацин	2	0	2	58,98	117,72
4.	J01M A06 Норфлоксацин	4	2	5	16,16	51,49
5.	J01MA07 Ломефлоксацин	2	0	2	39,82	120,12
6.	J01MA09 Спарфлоксацин	1	0	1	59,43	
7.	J01MA12 Левофлоксацин	71	31	40	32,75	1046,04
8.	J01MA14 Моксіфлоксацин	4	2	2	282,76	781,69
9.	J01MA16 Гатіфлоксацин	26	10	16	49,96	309,20
10.	J01MB04 Кислота піпемідова	4	2	2	25,90	86,20

Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолони представлених на фармацевтичному ринку України у 2014 році рисунку 2.

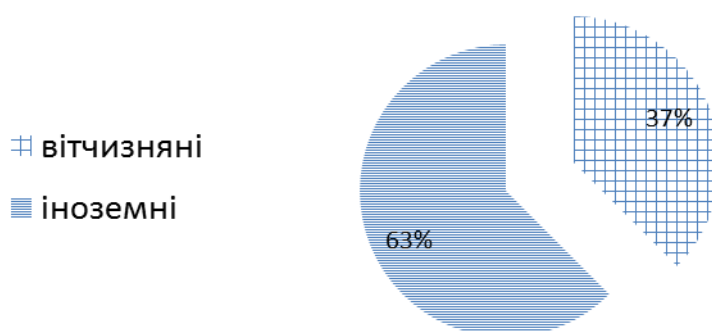

Рис. 2. Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолонів за 2014 рік

Зробивши аналіз ЛЗ групи фторхінолонів 2015 року ми бачимо, що препарат «Спарфлоксацин» відсутній на фармацевтичному ринку України (табл. 3).

Таблиця 3

Асортимент ЛЗ групи фторхінолонів за 2015 рік

	МНН	Кількість ТН	Співвідношення вітч./іноз.		Розхід цін min/max	
			вітчизняні	іноземні	min	max
1.	J01MA01 Офлоксацин	19	9	10	0,01	149,37
2.	J01MA02 Ципрофлоксацин	44	11	33	6,97	959,52
3.	J01MA03 Пефлоксацин	2	0	2	93,09	192,32
4.	J01MA06 Норфлоксацин	6	3	4	25,45	141,34
5.	J01MA07 Ломефлоксацин	2	0	2	51,79	141,51
6.	J01MA09 Спарфлоксацин	0	0	0	0	0
7.	J01MA12 Левофлоксацин	78	34	44	15,24	1456,64
8.	J01MA14 Моксіфлоксацин	5	2	3	352,74	1001,67
9.	J01MA16 Гатіфлоксацин	21	8	13	77,70	315,22
10	J01MB04 Кислота пипемідова	4	2	2	39,10	143,38

Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолонів за 2015 рік представлено на рисунку 3.

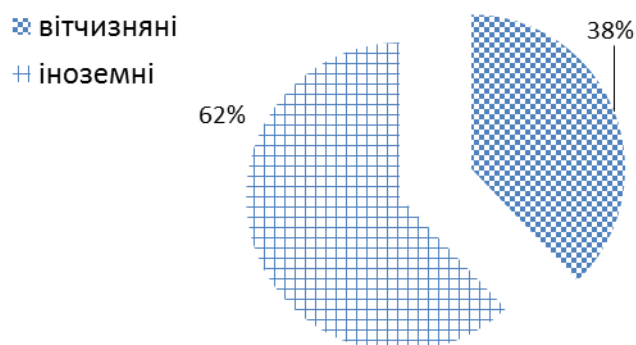

Рис. 3. Співвідношення вітчизняних та іноземних ЛЗ групи фторхінолонів у 2015 році

Отже, на фармацевтичному ринку України представлено 10 міжнародних непатентованих назв (МНН) препаратів. Всі досліджувані препарати представлені 200 торговими найменуваннями у 2013 році, 189 ТН у 2014 році, 181 ТН у 2015 році (рис.4).

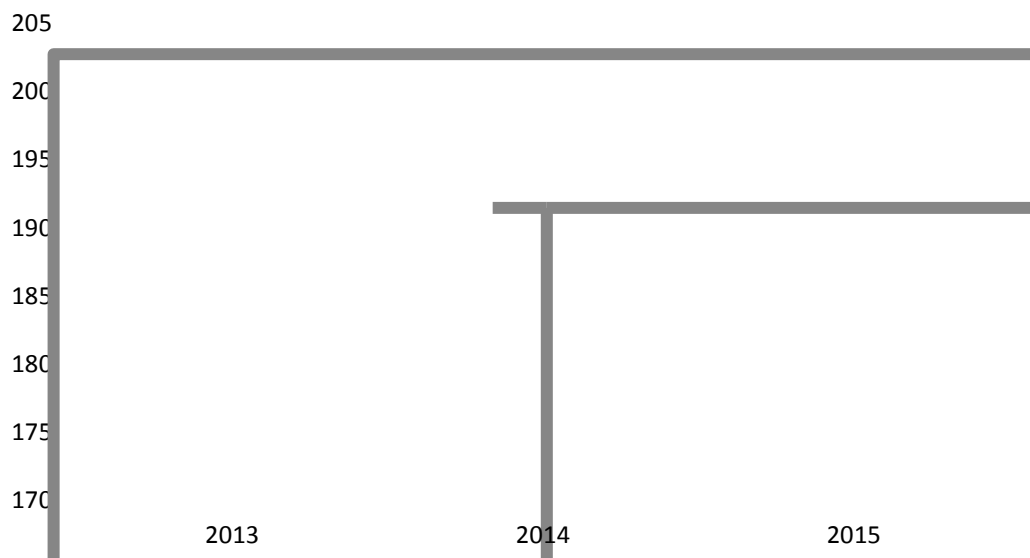

Рис. 4. Співвідношення ТН лікарських засобів групи фторхінолонів представлених на фармацевтичному ринку України за 2013-2015 роки

Висновок. Згідно отриманих даних ми бачимо, що ринок лікарських препаратів групи фторхінолонів найбільш вибагливий до іноземних виробників.

Надалі передбачається провести аналіз доступності фторхінолонових антибактеріальних засобів та проаналізувати рівень споживання в Україні та порівняти отримані дані з розвитком побічних реакцій, пов'язаних з їх застосуванням, що так само дозволить зробити висновки про раціональність терапії, а також порівняти обсяг застосування цих антибіотиків в Україні з використанням їх у країнах Європи.

Список літератури

1. Информационно-поисковая система «Лекарственные средства» компании «Морион» (электронная версия).
2. Машковский М. Д. Лекарственные средства. — 15-е изд.. — М.: Новая Волна, 2005. — С. 844, passim. — 1200 с. с. — ISBN 5-7864-0203-7
3. Можокина Г.Н., Куничан А.Д., Левченко Т.Н., Смирнова Н.С. Особенности механизма действия ломефлоксацина на микобактерии туберкулеза. Антибиотики и химиотерапия.- 1998;10: 13-16
4. Рациональная антимикробная фармакотерапия: Рук. для практикующих врачей / [В.П. Яковлев, С.В. Яковлев, И.А. Александрова и др.]; под. общ. ред. В.П. Яковлева, С.В. Яковлева. — М.: Литтера, 2003. — 1008 с. — ISBN 5-98216-002-4
5. Яковлев С.В. Современное значение цефалоспоринов при лечении инфекций в стационаре / С.В. Яковлев // Клинические рекомендации и алгоритмы для практикующих врачей. Социально-значимые заболевания. — 2005. — Т. 13, №10. — С. 10-15.
6. Anatomical therapeutic Chemical (ATC) classification index including defined daily doses (DDDs) for plain substances/ WHO // Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. — Oslo : WHO. - 1999